

STÍN & KLETBA

Romantické
převyprávění *Jany Eyrové*
plné temné magie

SHARON LYNN FISHER

přeložila Johana Tkáčová

**STÍN
&
KLETBA**

POZNÁMKA AUTORKY

Milí čtenáři a čtenářky, na úvod bych ráda zdůraznila, že jsem spisovatelka, nikoli bylinkářka, a toto je fiktivní příběh. Při jeho psaní jsem používala velmi staré i novější texty. Pokud vás láká výroba vlastních bylinkových přípravků, vyhledejte si informace v moderních a důvěryhodných zdrojích. Doufám, že vás moje čarodějnická Jane bude bavit!

Text copyright © 2023 by Sharon Lynn Fisher

This edition is made possible under a license arrangement
originating with Amazon Publishing, www.apub.com,
in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Johana Tkáčová, 2026

Cover © Alison Impey, 2026

Cover Illustration © Colin Verdi, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8508-7 (pdf)

SHARON LYNN FISHER

přeložila
Johana Tkáčová

*Pro Charlotte B. a Mary S.
a všechny čarodějné a moudré ženy,
které znám.*

Když přišla, srdce jásalo,
rozluka zbolela,
a když ji něco zdrželo,
krev v žilách ledověla.

– *Jane Eyrová*, Charlotte Brontë
překlad Petra Diestlerová

Prolog

(Edward Fairfax Rochester)

Thornfield, severní Anglie – 1. října 1847

Bylo skoro poledne, ale já pořád seděl v ložnici za psacím stolem a hleděl na pozemky obklopující domov mých předků. Pod oknem se v bohaté zemině kuchyňské zahrady rychlými prsty hrabala služebná a sklízela nějaký druh kořenové zeleniny, která jistě skončí jako večeře. Když mluvila s thornfieldskou kuchařkou paní Glennovou, jež stála blíž domu mimo mé zorné pole, její hlas doléhal k oknu a připomínal zpěv ptáka, tolik odlišný od plnějšího hlasu kuchařky.

O kus dál na severovýchod, kde byl jeden z koutů pozemku sevřený dubovým lesem, klikaté a střemhlav poletovaly vrány. Dotíraly na pozlacené koruny stromů a podobaly se mým vlastním neklidným myšlenkám. Za lesem se ve všech dalších směrech rozprostíraly zelené kopce a široké pásy vybledlých purpurových vřesovišť. Nad tím vším tísnivě visely mraky, jakoby potlučené a plné modřin.

Nejbližší vesnice byla Hay, ale z ložnice ji nebylo vidět a thornfieldská usedlost byla jediným domem široko daleko.

Panství jsem zdědil po otci, jmenoval se Osborne, a Osborne ho zdědil po svém otci a tak dál po nepřerušené linii až k prvnímu Rochesterovi, který se sem přiženil v šestnáctém

století. Od smrti mého otce jsem tady jediným Rochesterm já, až na velmi krátké období, kdy měla thornfieldská usedlost i svou paní.

Pokud budu ve svém otálení pokračovat, do Vánoc ve staré síni dost možná nezůstane jiná duše než ta moje.

S povzdechem jsem pohlédl na neuspořádaný stůl. Posbíral jsem pomačkané a napůl popsané listy, donesl je ke krbu, vhodil do ohně a sledoval, jak se syčivě rozzářily žlutým plamenem. Chtěl jsem to mít hotové už před několika dny, ale doteď pro mě bylo nemožné najít slova pro žádost o něco, v co jsem jednoduše nevěřil.

Něco ale přesto udělat musím. Jinak mě služebnictvo nepochybně opustí a těžko jim to budu mít za zlé. Mně samotnému nezáleží na tom, jestli to starobylé místo úplně zpustne, ale oni si to nezaslouží. Thornfieldští si zaslouží něco lepšího. A moje povinnost vůči otci je dům zachovat – i když pokud to takhle půjde dál, dost možná budu posledním Rochesterem, který ho kdy bude obývat.

Zatraceně.

Vrátil jsem se ke stolu, klesl na židli a vytáhl čistý list papíru. Dlouhým nádechem jsem se pokusil utřídit si myšlenky, pak jsem ponořil pero do kalamáře a odhodlaně se pustil do psaní. Když jsem zvedl hrot z papíru, ani jsem si to, co jsem napsal, nepřečetl. Rychle jsem dopis osušil, přeložil a označil pečeti. Pak jsem jej konečně opatřil adresou pana Simona Brocklehursta z lowoodské školy v Lancashiru.

Dopis

Lowoodská škola, severní Anglie – 11. října 1847

„Slečno Airová.“

Byl pěkný říjnový den, slunce zářivé a teplé, nebe svěže modré a vzduch chladný tak, že to probudilo tělo i mysl. Dveře do mé apotéky zůstaly pootevřené, aby jimi mohl volně proudit svěží vánek z bylinkové zahrady. Místo něj se ale mezi nás dovnitř vkradl pan Brocklehurst.

Pomalu jsem spustila ruku a doufala, že figurku, kterou jsem v ní držela, skryju v záhybech sukně.

„Pane?“ odvětila jsem vlažně.

Špráve a vedoucí lowoodské školy, muž tak hubený, že by se skoro za nehet vešel, vstoupil dále do místnosti. I mých šest studentek mělo v ruce figurky v různých fázích dokončení, některé bez paží nebo očí, jiné nahé nebo plešaté. Děvčata na něj hleděla s široce otevřenýma očima a jehlami v rukou, které jako by zamrzly v prostoru.

Zděsila jsem se. Jako lowoodská učitelka léčitelství jsem měla za úkol vyučovat bylinkářství a nic víc. Výroba figurek, byť určených pouze pro léčivá kouzla, by u pana Brocklehursta rozhodně spadala do kategorie „dábelského čarodějnictví“. Šlo o staré dobré pokrytectví. V dobách upalování se lidé

nechali od moudrých žen léčit, ale stejně tak se nezdráhali provolávat „čarodějnice“, když na někoho potřebovali hodit vinu za své potíže. My naštěstí žijeme v osvětlenějších časech, ale toho strachu jsme se úplně nezbavily.

„Až tady skončíte, přijďte do hlavní budovy,“ vyzval mě pan Brocklehurst.

Polkla jsem. „Ano, pane.“

Odešel a já vydechla. Dívky si vyměnily nervózní pohledy. Usmála jsem se, abych je uklidnila, ale srdce mi stále bušilo jako splašené.

Bylo to naposledy, co jsem neuposlechla? Dostanu už tentokrát vyhazov? Po zbytek hodiny jsem ustrašeně procházela třídou, dokud si děvčata konečně neposbírala věci a neodešla. Když dorazily mladší studentky a chtěly vědět, co dělat, nařídila jsem jim, aby se vzájemně zkoušely z léčivých účinků různých kuchyňských bylinek, a vydala se najít svou mentorku, učitelku léčitelství ve výslužbě, Mariu Templovou.

Nemusela jsem chodit daleko. Seděla na lavičce v bylinkové zahradě přímo před starou kůlnou na květináče, která mi sloužila jako domov, učebna i apotéka, a s jemně přivřenými víčky si nechávala zalévat slunečním světlem tvář a krk. I v téhle poklidné poloze se usmívala, až se jí dělaly vrásky kolem očí. Husté hnědé vlasy žíhané stříbrem měla úhledně sepnuté, ale pár neukázněných kadeří se jí jako obvykle uvolnilo a rámovalo jí tváře. Maria byla skoro stejně stará jako pan Brocklehurst a pořád jí to slušelo.

Úsměv se jí při mém příchodu rozšířil. „Den jako vymalovaný, Jane.“ Prsty něžně pročešávala purpurovo-zlaté květy trsu divokých aster, které vyrůstaly vedle lavičky. Chtěla jsem je nasbírat a usušit na hojivý balzám, ale byly tak krásné, že jsem to pořád odkládala.

„To mi povídej.“

Až doteď nechávala oči zavřené, ale zaváhání v mém hlase přitáhlo její pohled. „Co se stalo?“

Zavrtěla jsem hlavou a šla se posadit vedle ní. „Pan B. mě načapal při tvorbě figurek. Předvolal si mě do svého doupěte.“

Náš ředitel bydlel na lowoodském pozemku, vlastně v dost půvabném domku. On sám byl ale pěkný mizera. Skvrna na jinak úžasné instituci. Srdce, pokud mu tedy vůbec v hrudi nějaké bilo, měl seschlé. Jenže jeho prabába školu postavila a založila, takže jsme ho měly na krku.

„Potěš koště,“ ulevila si Maria a svrátila čelo. „Vypadal rozzlobeně?“

„Kupodivu ne. Vůbec se netvářil zlověstně. Možná už jsme se navzájem vyčerpali.“

Pana B. neměl nikdo rád a já si byla jistá, že nikoho neměl rád ani on, ale zdálo se, že jsem jediná, s kým válčí otevřeně. Tvrdil, že jsem umíněná a rozmazlená, protože jsem se v Lowoodu ocitla jako miminko a personál mě vychoval moc shovívavě.

„Možná má nějaké zprávy.“

Maria byla obdařená Vhledem (já byla v tomhle ohledu spíš slabozraká), takže její slova upoutala moji pozornost. „Myslíš, že se mě nechystá vystrnadit?“

Vrátil se jí běžný výraz – pokojný, se záblesky veselí a radosti, které u ní mohly propuknout kdykoli. „Pokud ano, bude ti to ku prospěchu. To je všechno, co ti můžu říct.“

Zkusila jsem ji probodnout pohledem, ale nic z toho nebylo. Snažila jsem se vzít si její slova k srdci, ale ani to se mi nedařilo. Co dobrého by mi mohla ztráta zaměstnání přinést? Lowood je jediný domov, který znám. Jestli tady mám opravdu skončit, kam půjdu? Jeho absolventky měly naštěstí různé možnosti. Ze školy odcházelo spoustu guvernantek a taky prodavaček, učitelek, kuchařek, hospodyní a úřednic do továren. Podobně jako guvernanky a personál v domácnosti mohly i ty, které se vyučily bylinkářství, odejít sloužit nějakému bohatému mecenáši. Já ale žádné vyhlídky mimo Lowood neměla, navzdory mým blouznivým snům o tom, že si jednou otevřu opravdovou školu čarodějnictví.

Takovou, kde se tohle umění nebude nijak skrývat ani se jím nebude pohrdat.

Maria ale svou optimistickou předpověď myslela dobře a alespoň částečně mě uklidnila. Její Vhled ji málokdy zradil. Jen se někdy její proroctví naplnila zvláštním způsobem.

Povzdechla jsem si. „Uvidíme.“

Natáhla se k mojí ruce a stiskla mi bledé prsty svými snědými. „Jen běž, Jane, ať je to za tebou. Já zatím děvčata pohlídám.“

Stiskla jsem jí ruku. „Děkuju. Vrátím se co nejrychleji.“

■ ■ ■

Když jsem procházela vratkou brankou bylinkové zahrady, která byla vždy otevřená, protože opravdu nebylo proč ji zavírat, rozhodla jsem se svůj osud přijmout. Než jsem ale dorazila na šterkovou cestu vedoucí k hlavní školní budově, už jsem si zase dělala starosti. Lowood měl sice svoje mouchy, ale byl pro mě opravdu vším. Pokrevní příbuzní mě zanechali v košíku u bran školy bez jakéhokoli jména, takže mě museli pojmenovat zaměstnanci – Jane, jméno tak prosté jako já sama, a Airová po té velké yorkshirské řece, protože faraonova dcera našla Mojžíše v košíku na řece Nil. Zaměstnanci a studentky byly mojí jedinou rodinou. Po téměř třiceti letech jsem si jen těžko uměla představit život někde jinde.

Šedohnědá vápencová budova ve tvaru obdélníku o dvou patrech byla skromná a neokázalá, ale její tvar mi byl důvěrně známý a blízký. Vchod se schovával za shlukem růžových keřů a bylo slyšet cvakání, jak správce nůžkami odstraňoval uschlé květy.

Z křoví se vynořila hlava. „Dobrý den, slečno Jane.“

„Dobrý den, pane Rossi.“

Správce byl dobrácký Skot s rudou kšticí, která se mu věkem zjemnila do oranžova. Nastoupil do Lowoodu, když jsem začala chodit do školy, a dodnes se mnou mluvil, jako bych stále studovala. Ve výuce a léčitelství jsem používala

skoro všechny rostliny a bylinky, které v areálu rostly. Pan Ross mi byl nápomocným spojencem – a tu a tam i nevrlym protivníkem. Ne vždy jsme se shodovali na tom, co už je a co ještě není „plevel“. Na rozdíl od pana B. to ale s panem Rossem vždycky skončilo smíchem nad tím, jak odlišné máme vnímání.

„Všechny jsem vám je schoval,“ zavolal pan Ross a zvedl ruku, ve které mezi palcem a ukazováčkem držel krvavě rudý šípek. „Nechám vám je u dveří.“

Slušně jsem mu pokynula hlavou. „Děkuju vám.“

Uchichtl se. „Poděkujte mojí paní. Ta na ty vaše tonika nedá dopustit.“

Všiml si, že odbočuju na cestičku lemovanou stromy, která vedla oklikou k domu pana B., a pozdvihl huňaté obočí. „Bůh s vámi, děvče.“

Můj problematický vztah se správcem nebyl tajemstvím. Myslím, že pana Rosse by sice slovo *čarodějnice* a některé věci, které jsem žákyně učila, vyděsily, ale spojovalo nás klidné přátelství vycházející z důvěry v dobré úmysly a ochoty neklást moc otázek.

„Pozdravujte ode mě paní Rossovou,“ rozloučila jsem se s ním a on se vrátil k práci.

Za školou byl vysazený zeleninový a květinový záhon ve tvaru písmene L ohraničený hlavní budovou a severním křídlem. Ve výhledu na něj mi bránily přístavby, ale slyšela jsem živé hlasy studentek, které na něm pracovaly – nejspíš učenký na kuchářku a hospodyně. Kopaly brambory a mrkve a sklízely poslední letošní květiny k sušení.

Hned za zahradou stála správčova malebná chatka vyhrazená pro pana B. Stejně jako já žil i on na okraji. Před dveřmi jsem zaváhala. Na dřevěné mřížce nade dveřmi hýřily půvabné husté trsy zimolezu se špičkami listů zbarvenými doruda. Zaujalo mě, jaký kontrast tvoří tenhle bujný exemplář, který v létě sladce voněl a na podzim jasně zářil, s přísným správcem.

Zhluboka jsem se nadechla a zaklepala na nabílené dveře. Otevřela mi služebná a pustila mě dovnitř.

Dům byl vybaven stroze, všechno bylo hranaté a rovné, ale přesto byl plný knih, hromádek kamenů, ptačích hnízd, zvířecích kostí a lebek a různých dalších věcí, které pan B. v průběhu let nashromáždil. Promyšleně vybraných a úhledně (a nutno uznat i umělecky) naaranžovaných. Považoval se za amatérského přírodovědce. Od přírodovědy už byl jen kousek k čarodějnictví, ale to mu rozhodně říkat nebudu.

Našla jsem ho uvelebeného v pracovně obložené tmavým dřevem za obrovským mahagonovým stolem s velkou lupou v ruce. Zkoumal zlatého motýla s černými skvrnami na křídlech, který před ním ležel na bílém kapesníku. Odložil lupu a ukázal na židli na druhé straně stolu. Z velkého okna za ním bylo vidět na zeleninovou zahradu a holé Trojvrší v dáli zalité sluncem.

Pan B. měl kdysi vlasy stejně tmavě kaštanové jako já, ale teď u něj převládala myší hnědá. U snídaně je míval pečlivě učesané, ale do oběda se mu vždy stihly rozježit. Poledne už se blížilo, ale jeho účes zůstal uhlazený a mě napadlo, že se před naším rozhovorem musel učesat. Oči měl sytě hnědé jako pražená kávová zrna, i když to většinou skrýval jejich mhouřením. Vnější koutky měl lehce svěšené.

Když jsem si sedala, věnoval mi něco jako úsměv, že asi trpí, bylo znát jen z přimhouřených očí.

„Musím vám sdělit, že opustíte Lowood, slečno Airová.“

Krve by se ve mně nadořezal.

Podarilo se mi ze sebe přiškrceně dostat: „Můžu se zeptat proč, pane?“ Klidně by mohl vyjmenovat sto důvodů.

„Můžete, ale taky můžete počkat, než to dořeknu. Trpělivost ale nepatří k vašim silným stránkám, že?“

Stiskla jsem rty a vzadu na krku se mi vztekem začalo rozlévat horko. Zatařala jsem pěsti v klíně. *Čekej, Jane.*

Pan B. zvedl ze stolu nějaký papír. Že by si moje přestupky dokumentoval?

„Asi před týdnem,“ začal, „jsem dostal dopis od jistého pana Edwarda Rochestera z panství nedaleko Leedsu. Vlastně mi není úplně neznámý, v těch končinách jsem vyrůstal a moji rodiče se znali s těmi jeho.“

Není to vyhazov. Žádný jiný význam pro mě jeho slova v danou chvíli neměla. Uvolnila jsem ruce. Přitiskla jsem si vlhké dlaně na sukni.

Pokračoval. „Pan Rochester by si rád najal člověka s vašimi zvláštními dovednostmi.“

Není to vyhazov, ale skoro jako by byl.

Se srdcem v krku jsem odpověděla: „Já už práci mám, pane.“

Sledoval mě přes okraj papíru. „Tato práce by byla jen dočasná.“

Poprvé od chvíle, kdy jsem do jeho kanceláře vešla, jsem se zhluboka nadechla. „Pan Rochester si přeje najmout bylinkářku?“

Pan B. semkl své už tak úzké rty. Čekala jsem, až bude pokračovat, ale zdálo se, že vyčkává, až promluví já. Zmateně jsem na něj hleděla.

Nakonec mi podal ten dopis.

Hned z prvního řádku na mě vyskočila *lowoodská čarodějka*.

Rád bych využil služeb lowoodské čarodějky. Podrobnosti týkající se poskytnutých služeb jsou choulostivé a důvěrné a budou sděleny pouze vaší zaměstnankyni. Co se týče platby, jsem připraven darovat vaši instituci významný obnos – polovinu při uzavření dohody a polovinu po úspěšném dokončení úkolu. V případě, že vaše zaměstnankyně nebude moci úkol dokončit z jiného důvodu než zanedbání povinnosti, obdržíte předběžnou platbu za práci a druhá platba nebude provedena.

Podívala jsem se na pana Brocklehursta. Nebylo divu, že se mu nedostávalo slov. To, že se o lowoodských „čarodějkách“ navzdory jeho zákazu vyučovat cokoli nad rámec bylinkářství vědělo, mu bylo velkým trnem v oku. Pro veřejnost byl ten rozdíl nejspíš příliš nepatrný, aby to rozlišovala. Já (a přede mnou Maria) jsem navíc v důkladném vzdělávání tajně pokračovala. A nejspíš to bylo i tím, že jakmile absolventky Lowoodu unikly přísnému správci, už s tím takové tajnosti nedělaly. (Proč taky, když si zaříkadlem nebo věštěním z čajových lístků mohly přivydělat nějaký ten šilink?) Jednou jsem se Marii zeptala, proč na tom zákazu pan B. vůbec trvá, a ona mi řekla, že to byl požadavek jeho babičky, která školu v jejích začátcích finančně podpořila. Vzdělávání čarodějnic tedy na Lowoodu pokračovalo i za přísného dozoru a odmítání pana B., který se v případě, že jsem překročila jeho (dle mého) nahodilou hranici, uchyloval dokonce i k výhrůžkám. Navíc neustále bručel, že kvůli těm zvěstem škola nemůže najít sponzory.

A tenhle pan Rochester ho teď výslovně požádal o služby lowoodské čarodějky. Musela jsem se držet, abych se mu nevysmála do obličeje.

„Napsal jsem mu a ujistil se, že jeho zájem je skutečný,“ pokračoval pan B. „Rodina pana Rochestera je velmi stará a on sám je bohatý i vážený. Takže jsem samozřejmě souhlasil.“

„Pro mě to ale žádná samozřejmost není, pane.“ Moje pobavení náhle vyprchalo. Proč bych to pro něj měla dělat? Svým nesouhlasem mi ztěžoval celý život. Kdybychom mu s Mariou tak vytrvale nevzdorovaly, vůbec by teď neměl možnost na spolupráci s tímhle džentlmenem vydělat.

Pan Brocklehurst mě probodával pohledem.

V hlavě se mi ozval varovný hlásek, který u mě však měl úspěch jen málokdy. „V Lowoodu žádné čarodějky nejsou,“ prohlásila jsem. „Výuka čarodějnictví je zakázána.“

Pan B. složil předloktí na stůl a naklonil se ke mně. S mrazivým pohledem i mrazivým tónem odpověděl: „Moc dobře vím, že se považujete za chytřejší, než jsem já sám, slečno Airová.“

Jako vždy mi až opožděně došlo, že jsem zašla příliš daleko. Přiměla jsem se držet jazyk za zuby.

„Myslíte si, že ze zakládajícího vkladu může škola čerpat donekonečna?“ pokračoval. „Jako by to byl nevysychající jarní pramen?“

Poposedla jsem si. „Ne, pane.“

„A až ten náš dojde, co myslíte, že se s Lowoodem stane?“

Věděla jsem, že se velká část práce pana B. točí kolem hospodaření se zdroji a jejich získávání. Jídla jsme vždy dostávaly poskrovnu a v učebnách bylo chladno. Nikdy nebylo dostatek svíček, tabulek ani křídý. Zaměstnanců bylo minimum, spoustu práce vykonávaly studentky osobně. A nás učitelky vysílali na formální večere s potenciálními patrony. Vždycky jsem to nesnášela, pana B. jsem měla za lakomého a chamtivého člověka, a dokonce mě napadlo, že se možná snaží nahrabat si na úkor školy. Že by peníze došly, mě upřímně nikdy ani nenapadlo. Měla jsem vůči němu předsudky, protože se mi osobně nezamlouval?

„Nějak jste zmlkla,“ poznamenal, „takže vám řeknu, co by následovalo. Zavřeli bychom bránu, slečno Airová. Vy už jste lowoodskou štědrost vytěžila, takže byste si určité své místo ve světě našla. Ale co naše studentky? Co jiné osiřelé dívky? Víím, že jste tady izolovaná a nemusíte si s ničím dělat starosti, ale jak myslíte, že by se jim vedlo, když si je nikdo nebude moct vzít k sobě?“

Sevřelo se mi srdce. Jeho pokrytectví jsem sice nedokázala úplně přehlížet, ale sotva jsem mu mohla vyčítat, že takhle skočil po příležitosti školu trochu zabezpečit. Není to navíc šance, jak mu ukázat hodnotu toho, co studentky učím?

„Rozumím, pane,“ odpověděla jsem nakonec.

Zhluboka se nadechl a natáhl se pro dopis. „Výborně,“ odtušil břitce a ve mně se rozžal další plamínek rebelie, který jsem ale rychle udusala.

„Kdo za mě převezme výuku?“

„Slečna Templová vás určitě zastoupí.“ Zakabonil se na mě přes stůl a ujistil se: „Žádné další námitky, slečno Airová?“

„Ne, pane.“ Krátce mě napadlo, proč o tenhle úkol nepožádal moji mentorku. Byla sice stejně tvrdohlavá, ale rozhodně milejší. Nejspíš stejně jako já věděl, že by to odmítla. Málokdy opouštěla školu. V malé skotské vesnici, kde vyrůstala, ji pronásledovali podobně jako čarodějnice ve starých dobách.

Pan B. mě znovu probodl pohledem, a když promluvil, připadalo mi, jako by mi četl myšlenky. „Jestli budete s panem Rochesterem mluvit stejně jako se mnou, nevyplatí se vám to. Vaše chování vrhá špatné světlo na školu a přímo ovlivní, jakou možnost prosazení ve světě budou vaše studentky mít. Očekávám, že se budete chovat, jako by vaše činy měly důsledky, protože vás ujišťuju, že je mají. Rozumíme si, slečno Airová?“

Možná poprvé jsem se pod jeho zpochybňujícím pohledem stáhla. „Ano, pane.“

Krátce přikývl, odložil dopis stranou a zvedl lupu. „Tak běžte a sbalte se. Ale nejdřív se zastavte za paní Phillipsovou, škola vám půjčí kufry.“

Vstala jsem. „Kdy odjedu, pane?“

Obrátil znovu pozornost k motýlovi a odpověděl: „Zítří ráno.“

Zítří ráno!

Čajové lístky

Vyšla jsem z domku a myšlenky mi v hlavě vířily. Ode dne, kdy mě tady nechali, jsem nestrávila ani jedinou noc mimo Lowood, a už zítra budu spát v cizí posteli. Jíst u cizího stolu. Kdoví jak dlouho neuvidím žádnou známou tvář. Vůbec mi to nepřipadalo skutečné.

Zamířila jsem rovnou do apotéky. Mladší žáčky byly venku a plely záhony bylinek, které jsem jim předtím nakázala studovat. Rozmarýn, tymián, šalvěj, majoránku. Zamávala jsem na ně a vešla dovnitř. Maria si na mých malých uhlových kamnech zrovna připravovala čaj. Bydlela v apotéce přede mnou, a když odešla do důchodu, přestěhovala se do jiného malého domku na pozemku, který byl určen pro vysloužilé zaměstnance bez rodiny, jež by se jich ujala. V současné době se o něj dělila s učitelkou francouzštiny v důchodu, jejíž neustálé brebentění by nevydržela ani světice. Svou přítelkyni jsem proto ujistila, že je u mě kdykoli vítaná.

Změřila si mě starostlivým pohledem a prohlásila: „Takže přece jen půjdeš pryč.“

„Správně, jako obvykle. I když jen dočasně.“

„Pojď si sednout.“

Apotéka byla obdélníková přístavba ze dřeva. Kamna ji uprostřed dělila na dvě části. V jedné jsem měla postel a zchátralou skříň na oblečení, v druhé se nacházela

samotná apotéka. Vedle kamen stála dvě opotřebovaná křesla a čajový stolek. Téměř celou druhou část přístavby zabíral delší stůl. Při výuce u něj seděly studentky a já ho používala k práci. Zdi kolem stolu lemovaly police se sušenými rostlinami, tinkturami, toniky a balzámy i prázdnými lahvemi a sklenicemi. V obou protějších zdech byla velká okna, která vedla na východ a na západ.

Prosté, ale útulné, a navzdory častému průvanu mi to tam dokonale vyhovovalo.

Došla jsem k jednomu z křesel a s výdechem do něj klesla. Maria nalila šálek čaje a podala mi ho. „Nech trochu na dně.“

Bude věstit. *Díkybohu.*

Místo abych plovoucí lístky vylovila, jen jsem se jím při pití vyhýbala. Když jsem šálek skoro dopila, uchopila jsem ho za ouško, třikrát jím otočila po směru hodinových ručiček a zamumlala u toho: „*Zjevte mi, čajové lístky, co nejvíce potřebuju vidět.*“ Pak jsem šálek přikryla podšálkem a převrátila ho, abych vylila zbývající tekutinu. Lístky pokryly vnitřek šálku a já doufala, že z nich Maria něco zjistí. Nemělo cenu, abych to ve svém rozrušení zkoušela sama. Správné rozpoznání a interpretace symbolů vyžadovalo klidnou mysl.

Narovnala jsem šálek a podala ho Marii.

Seděla na okraji křesla a zkoumala vzniklé tvary. Zatímco jsem zadržovala dech, na čele se jí u toho tvořily a zase mizely vrásky.

Když už jsem to nemohla vydržet, hlesla jsem: „Tak co?“

Nahnula šálek směrem ke mně a ukázala na přerušovanou čáru z lístků. „Tady je tvoje cesta. Vypadá to, že všechno půjde docela hladce, až na pár menších problémů ke konci. Ale podívej tady na tu čáru – koňská hlava. To může být milenec, Jane! Ale je tady vidět i část těla, takže...“

„Nejspíš to značí jen tu cestu.“

Maria svraštila čelo. „Uvidíme.“

Sama sobě jsem se zasmála, jak se mi z toho rozbušilo srdce. Po třiceti letech života mezi ženami či dívkami

a převážně ženatými nebo staršími muži jsem se smířila s tím, že romantická láska je něco, co zažívají jiní. Četla jsem ale knihy, které tajně kolovaly mezi učitelkami, včetně těch od paní Radcliffové, a nemůžu říct, že by mě ta myšlenka nikdy nenapadla.

Maria ukázala na jiný shluk lístků kousek od okraje šálku. „Tady je zjevně písmeno *R.*“ *Rochester*. „A pod tím *E.* Pak rozeklaná čára. Bude potřeba udělat nějaká rozhodnutí.“ Zachmuřila se.

„Co ještě?“

Ukázala na tvar skoro na dně šálku. „Co ti to připomíná?“

Zalapala jsem po dechu. „To je dýka.“ *Nebezpečí*. Bála jsem se, že přijdu o místo. Že budu daleko od domova a nechám tady studentky samotné. Vůbec mě nenapadlo, že by moje práce mohla být nebezpečná.

„Myslím, že bys mi o té cestě měla něco říct,“ poznamenala Maria a zvedla pohled od šálku.

Vyložila jsem jí vše o dopisu Edwarda Rochestera a jeho žádosti o čarodějnické služby. Čekala jsem, že ji stejně jako mě rozčílí pokrytectví pana B., ale zaměřila se na něco jiného.

„Ten člověk se nijak nerozepsal o tom, co od tebe očekává?“

Zavrtěla jsem hlavou a přeběhl mi mráz po zádech. „Zmínil se, že je to soukromá záležitost. Samozřejmě jsem byla zvědavá, ale moc jsem tomu nevěnovala pozornost, protože pan B. ho zná a věří mu. Myslíš, že jeho problém by mohl nějak souviset s tou dýkou?“

„Mohl,“ usoudila zachmuřeně. „Dýka může značit i moc. Tvoji, anebo...“

„Někoho jiného.“ S povzdechem jsem se opřela. „Co budu dělat, Mario?“

Svraštila čelo ještě více. „Přiznám se, že mi to dělá starosti, Jane. Ale něco mi říká, že musíš jít.“

Bála jsem se, že má pravdu. Vrátit se k panu B. a požádat ho, aby mě mého úkolu zprostil jen na základě neurčitého

varování čajových lístků, bylo to poslední, co jsem mohla udělat. Nemluvě o těch penězích pro Lowood.

„Vidíš tam, jestli uspěju?“

Zaváhala a trochu s šálkem pootáčela. „Ta znamení jsou hrozně protichůdná... Tady vidím trojúhelník, ale tady zase kříž. Několik stromů, to je obvykle příznivé, a taky hora – mocný přítel.“

„Nebo nepřítel.“

Přikývla. „Je tu krysa, ale taky růže.“ Nakonec se zhloboka nadechla. „Ještě nikdy jsem neviděla v jednom šálku tolik protichůdných znamení.“

Tohle mi na klidu rozhodně nepřidalo a schovala jsem si obličej do dlaní. „A to znamená co?“

S cinknutím šálek položila. „Myslím, že to znamená, že se blížíš na rozcestí, moje milá. Může se stát něco dobrého, ale taky něco špatného. Nejspíš obojí. Budeš muset důvěřovat své vnitřní moudrosti. Věřit svým instinktům.“

Jestli se nějaké téma během mého působení na Lowoodu opakovalo, bylo to tohle. Svými znalostmi jsem si byla jistá, věřila jsem, že tvrdá práce a oddanost řemeslu nesou výsledky, ale svou vnitřní moudrost jsem občas zpochybňovala. Ne vždy se mi dařilo rozpoznat, zda se ve mně ozývá strach, nebo je to můj vnitřní průvodce. Maria tvrdila, že nad vším moc přemýšlím a brzdí to můj Vhled. Občas jsem uvažovala, jestli je to tím, že nemám žádného rodiče, který by mě provázel a dodával mi sebevědomí. Přesto jsem měla štěstí, jak s velkým potěšením poznamenal pan Brocklehurst. Mnohem větší štěstí než někteří.

Znovu jsem si povzdechla.

Maria mi dolila šálek a nalila i sobě. „Věřím ti, Jane.“

■ ■ ■

Maria mě přiměla slíbit, že jakmile to bude možné, napíšu jí dopis. Pak mě opustila, abych se mohla připravit na cestu. Dokončila jsem dopolední výuku a zašla si za paní

Phillipsovou, lowoodskou hospodyní, pro kufrý. Moc jsem nevěděla, co si s sebou vzít, a po hodině úzkostného balení, vybalování a přeuspořádávání jsem to vzdala s tím, že všechno dokončím večer. Pak jsem se vrátila do hlavní budovy, abych se rozloučila se zaměstnanci a ostatními žákyněmi.

Doufala jsem, že odpoledne zahlédnu zaječici s bílým břichem, jež často chodila na travnatý plácek před mým prahem, kde jsem jí nechávala snítky bylinek nebo mrkvové natě, kterou se mi tu a tam podařilo získat. Všechno, co jsem jí tam nechala, vždycky snědla a nikdy mi neohryzala jedinou rostlinu ze zahrady. Čarodějky vyhledávaly moudrost zvířat a sem tam si nějaké zvíře zvolilo čarodějkou jako svou společnici. Ona zaječice byla nejbližší společnice, jakou jsem kdy měla. Před západem slunce jsem se ji pokusila nalákat na plátky jablek, ale nepřišla.

Místo toho mě v noci navštívila ve snu. Viděla jsem, jak pije z lesního jezírka, které bylo tak temné, že se na jeho hladině vůbec nic neodráželo. Když jsem se přiblížila, zaječice skočila do vody. Sledovala jsem vlnky, které se rozběhly k okraji, a doufala, že se vynoří, ale nestalo se tak. Sen v noci před cestou mívá zvláštní význam. Stejně jako Mariinu věštbu z čajových lístků jsem i tohle brala jako znamení, že se vydávám do neznáma.

Té noci to nebyl můj jediný sen. Od nepaměti se mi tu a tam zdávalo o víle s dlouhými, ohnivě rudými rozpuštěnými vlasy v šatech z bílých květín. Přicházela ke mně, když byl závoj mezi světy tenounký, jako se to stávalo o Halloweenu nebo při zimním slunovratu. Ve chvílích na pomezí, jako byla tahle noc před mojí cestou. Občas jsem nějaké víly zahlédla přes křoví za kůlnou nebo když jsem se toulala os-
truziním za Lowoodem. Byla to stvoření s dlouhými končetinami připomínajícími větvičky, sotva rozeznatelná mezi listovím, ale tuhle paní jsem nespatrišla jinde než ve snu.

Ten sen byl vždycky stejný. Blížila jsem se k velkému hlohu, na kterém ta bytost seděla v místě, kde se kmen

rozděloval do dvou větví. Hlavu mívala svěšenou, takže jí vlasy zakrývaly obličej. Když jsem přistoupila blíž, vzhledla ke mně, vlasy jí odkryly tvář a pak se na mě usmála. Ve všech předchozích snech zmizela dřív, než jsem se k ní přiblížila. Tentokrát jsem ale došla blíž, takže mi těsně před procitnutím podala větvíčku s několika žlutými podzimními listy a trsem rudých bobulí. Hloh je ochranný, magický strom často spojovaný s vílami. Napadlo mě, že mi chce popřát bezpečnou cestu.

Dalšího dne jsem vstala před úsvitem, zkontrolovala kufry a pustila se do posledních příprav. Služebná z kuchyně mi přinesla tác od paní Shawové, naší kuchařky. Poslala mi koláčky, vejce, a dokonce kousek šunky – na lowoodské poměry to byla učiněná hostina. Paní Shawová mě znala od nemluvněte, a když jsem jí sdělila, že se je chystám na kdovíjak dlouho opustit, obě jsme uronily několik slz. Byla jsem z té cesty a nového místa ale tak nervózní, že jsem nemohla té vydatné snídani věnovat takovou pozornost, jakou by si zasloužila.

Můj kočár měl odjíždět během lowoodských povinných ranních modliteb. Jednalo se o jednu z několika málo chvil v mém životě, kdy jsem z nich byla omluvena, jindy to bylo jediné z důvodu nemoci. Pan Brocklehurst byl oddaný anglikán (kdyby ho babička neustanovila správcem školy, stal by se knězem) a to stejné čekal i od svých svěřenkyň.

Nečekala jsem, že potkám někoho jiného než čeledína, který mi nesl kufry naplněné mým prostým majetkem a také knihami zaklínadel, spoustou skleniček se sušenými rostlinami a dalším čarodějnickým vybavením. Zamířili jsme ke starému vratkému kočáru a jeho podobně roztřesenému vozkovi panu Whitcombovi. Když jsem se ale přiblížila k bráně a přitáhla si v ranním chladu vlněný plášť blíže k tělu, spatřila jsem, jak tam na mě čeká hubená temná postava.

Pan Brocklehurst. Vzhledem k tomu, že právě on měl vést ranní modlitby, nechtěla jsem ani pomyslet na to, co ho k našemu setkání přimělo.

„Dobré ráno, pane,“ pozdravila jsem neutrálně a zastavila se u něj.

„Dobré ráno,“ odpověděl stejným tónem. „Přišel jsem vás vyprovodit.“

Proč by se tím proboha zatěžoval? Vše se objasnilo, když znovu promluvil. „Ne že tuhle příležitost promarníte, slečno Airová.“

Samozřejmě že chtěl ve skutečnosti říct *Ne abyste selhala*. Ta poznámka nebyla nutná. Strach už do mě zasel a já byla odhodlaná uspět v zájmu školy, svých studentek a všech lidí, které jsem měla ráda.

„Ano, pane.“ Se strnulým pokývnutím jsem vylezla do kočáru.

Poté prohodil několik slov s panem Whitcombem. Ten mu odpověděl a pak zamlaskal na koně. Kočár se škubnutím vyrazil vpřed.

Při rozjezdu jsem hleděla přímo před sebe, ale něco mě přimělo, abych se otočila. Myšlenka to byla asi trochu morbidní, ale cosi mě v té čajové věštbě vyděsilo a chtěla jsem ještě jednou spatřit svůj domov pro případ, že už bych se sem neměla vrátit. Promarnila jsem ale příležitost, protože místo toho mi pohled padl na pana B., který neodešel, ale sledoval, jak odjíždíme.

■ ■ ■

Dopoledne se oteplilo a rozjasnilo a chvíli jsem si užívala pohled na krajinu ubíhající za oknem – vřesoviště, kopce, houštiny, malebný most přes bystrinu a tu a tam vesnice. Podzimní scenerie byla téměř dva týdny po začátku října krásná. Listy začaly zlátnout a planout a po krajině byly rozseté jasně žluté květy hloháše. Minuli jsme vozy plné dýní, hlávek zelí, jablek a sudů s jablečným moštem. Taký skupiny lovců, protože londýnská sezóna byla u konce a smetánka se vrátila na své statky.

Do Kirkby Lonsdale to nebylo daleko. Pan Whitcomb mi tam pomohl přestoupit na dostavník, který mě měl odvézt

skoro až do cíle. Ve sto kilometrů vzdáleném Leedsu jsem měla přestoupit z dostavníku na další kočár.

Přestože jsem se krátce po začátku cesty ocitla dál od domova než kdy dříve, pocit novosti brzy vyprchal. Krajina za oknem splývala v dlouhé jednotvárné úseky. Zkusila jsem si číst, ale z natřásání a kymácení na rozježděné cestě se mi dělalo nevolno. Nakonec jsem knihu odložila a zavřela oči. Starý pán a dvě dámy, které se ke mně v různých fázích cesty připojili, naštěstí neměli potřebu konverzovat.

Po příjezdu na předměstí Leedsu se mi obrovsky ulevilo, že budu moct dostavník opustit, třebaže šlo o veliké zakouřené průmyslové město. Vystoupila jsem se ztuhlými a rozbolavělými končetinami, a když mi řidič vytáhl kufry, odešla jsem do hostince čekat na kočár, který mě měl odvézt na Thornfield, do domu pana Rochestera. V jídelně hostince mi udělal radost hořící oheň. Den byl sice jasný a suchý, avšak z cestovní nevolnosti mi byla zima a neměla jsem chuť k jídlu. Zvládla jsem do sebe ale dostat kousek chleba a sýru, který mi hostinský přinesl, a taky vypít šálek čaje.

Vozka pro mě přišel do jídelny příliš brzy. Po jídle, pití a odpočinku se mi ulevilo, ale na cestě se mi zase brzy udělalo špatně.

Zkraje večera jsme dorazili do Hay, malé vesnice poblíž Thornfieldu. Vozka zastavil, aby si něco zařídil, a já vystoupila a stanula vedle kočáru před hostincem.

S nohama na pevné zemi a chladným čistým vzduchem v plicích mi začalo být lépe.

Za několik minut se vozka vrátil a já se zeptala: „Jak daleko to ještě je, pane?“

Soucitně na mě pohlédl. „Ani ne čtyři kilometry, slečno.“

Otočila jsem se a zahleděla se na cestu. Vesnice stála na vršku, za ní se tyčily další vyšší kopce a pod ní široké údolí. Zapadající slunce zalévalo kopce a vřesoviště zlatým světlem a nad poli dole se vznášel lehký opar. K nebi vzlétly

vrány a střemhlav se vrhly do lesíka kousek dál na jihu. Hned za stromy jsem rozeznávala obrysy velkého stavení.

„Tamhle to je Thornfield?“ zeptala jsem se a zaclonila si oči před posledními prudkými slunečními paprsky.

Vozka přimhouřil oči. „Přesně tak.“

Byl to nesmírně romantický výjev. Staré sídlo schoulené mezi nízkými kopci v údolí a částečně zahalené večerní mlhou. V dáli krákaly vrány a cinkaly kravské zvonce. Byla to venkovská krása, jakou jsem z divočiny kolem Lowoodu neznala, takže mě to okouzlo a toužila jsem si ji prohlédnout blíže. To údolíčko mě k sobě doslova přitahovalo.

Rozhodně jsem ale netoužila nastoupit zpátky do kočáru.

Otočila jsem se k vozkovi. „Zbytek cesty dojdou pěšky, pane.“

„Co to, slečno?“ zamračil se. „Pěšky, říkáte?“

„Můžete jet napřed, odvézt mi kufr a vyložit je na Thornfieldu.“

Hleděl na mě. „Ale ono se stmívá, slečno. Mám vás odvézt na Thornfield a –“

„Už jsem se rozhodla, pane. Do setmění to s přehledem stihnou.“

Neznal mě, protože kdyby mě znal, už by v těch námitkách nepokračoval. Rozhodla jsem se, že na své nové působiště nedorazím slabá a s nevolností. Podvečer byl jasný a na cestě nebyly žádné odbočky. Procházka mi udělá dobře jako nic jiného a nikdo mi ji nerozmluví.

Vozka nakonec pochopil, že nevyhraje. S vrtěním hlavy vylezl na kozlík, nasměroval mě na cestu, která se otevírala přímo přede mnou, a rozjel se po ní.

Úlevně a zhluboka jsem vydechla a vyrazila za kočárem.

Cesta postupně klesala do údolí a brzy jsem procházela mezi vřesy a hlodášem. Slunce už bylo pryč a všechno kolem leželo v šedavě fialovém stínu. V listí poletovali ptáčci, kteří se před odpočinkem pídili po semínkách. Někde nedaleko

šeptavě zurčel potůček. Byl to opravdu krásný večer. Pohyb na čerstvém vzduchu mi hned zvedl náladu.

Přesto se mi do hlavy vkradly pochybnosti. Vzpomněla jsem si na Mariinu věštbu a napadlo mě, jestli jsem s touhle procházkou nebyla moc tvrdohlavá. Vozka si to evidentně myslel a pan Brocklehurst mi pravidelně připomínal, že tvrdohlavost je můj největší nedostatek. Být v opozici obvykle moje odhodlání jen posilovalo.

O své bezpečí jsem se ale doopravdy nebála, neboť jsem za sebou měla skoro půlku cesty a stmívání stále ještě nevystřídala temnota. Kufry už budou na Thornfieldu, takže se bude o mém příchodu vědět, a kdybych se náhodou neobjevila, určitě by pro mě někoho poslali. Nebyl to ale ten nejlepší způsob, jak zahájit svůj pobyt.

S nepříjemným pocitem v útrokách jsem si vybavila varování pana B. „Vaše chování vrhá špatné světlo na školu a přímo ovlivní, jakou možnost prosazení ve světě budou vaše studentky mít.“

Nadzvedla jsem si lem šatů a přidala do kroku. Brzy se za mnou ozval klapot koňských kopyt. Okamžitě jsem se vyděšeně vrhla ke krajnici a doufala, že jezdec projede kolem a nevšimne si mě.

Pak večer prořízl výkřik.